

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
z udziałem K. H., M. J., M. P.
o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24
marca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 24 września 2014 r., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 14 kwietnia 2016 r. i oddalił odwołania A. Sp. z o.o. w S. (dalej jako Spółka lub płatnik) od decyzji organu rentowego z dnia 6 lutego 2014 r., mocą której stwierdzono, że M. J. i M. P. i K. H. (dalej zainteresowani), w okresach wskazanych w decyzji, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu z racji zatrudnienia u płatnika na podstawie umowy zlecenia.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, istotne są przepisy ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnieniu pracowników tymczasowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r.,

poz. 360), bowiem płatnik jest agencją pracy tymczasowej. Spółka mogła więc być stroną umowy cywilnoprawnej w zakresie zatrudnienia u pracodawcy zagranicznego, mimo że przepisy pozwalały jej także na typowe pośrednictwo, z którego jednak płatnik nie skorzystał. Z uwagi na aspekt zatrudnienia w Danii w grę wchodziły także regulacje prawa UE, w szczególności art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – Dz.U. UE L 2004 nr 166, s. 1, dalej jako rozporządzenie podstawowe) w związku z art. 14 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 2009 nr 284, s. 1, dalej jako rozporządzenie wykonawcze). Dalej Sąd Apelacyjny zauważył, że aspekt prowadzenia działalności zazwyczaj w Polsce wymaga uwzględnienia kompleksowych kryteriów, a te z racji braku zerwania więzi z krajem delegowania dowodzą, iż zainteresowani polegali ubezpieczeniu według ustawodawstwa krajowego. Dodatkowo określenie zobowiązania według reguł dzieła nie spełnia jego ustawowych przesłanek, bowiem takim rezultatem nie jest zespawanie konstrukcji stalowych, zwłaszcza wobec powtarzalności czynności oraz wykonywania pracy w ramach podporządkowania pracodawcy użytkownikowi. Dlatego Sąd Apelacyjny orzekł z mocy art. 386 § 1 k.p.c.

Spółka zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]. skargą kasacyjną w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podał, że doszło do naruszenie przepisów prawa UE, co doprowadziło do wadliwego określenia wzajemnych relacji stron. Kierunek wykładni art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego pozostaje sprzeczny z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i narusza prawo przedsiębiorcy do wyboru systemu zabezpieczenia społecznego, któremu w danym przypadku poddany zostanie pracownik wykonujący prace na terytorium państw członkowskiego innego niż państwo siedziby przedsiębiorstwa, w którym jest zatrudniony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach Spółki o tożsamym problemie prawnym i identycznym zakresie podstaw przesądu wypowiedział się już Sąd Najwyższy (zob. postanowienia: z dnia 21 lutego 2018 r., III UK 76/17; z dnia 18 listopada 2020 r., III UK 449/19). Z powołanych orzeczeń jednoznacznie wynika brak podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie inaczej jest w przedmiotowym sporze, w którym skarżący także dość swobodnie potraktował wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sam fakt, że Spółka nie zgadza się z wyrokiem nie jest dostatecznym argumentem do merytorycznego rozpoznania sprawy, bowiem Sąd Najwyższy nie jest sądem trzeciej instancji, a jego publicznoprawne funkcje ukierunkowane są na zapewnienie jednolitości orzecznictwa.

Z treści wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wybrzmiewa teza o ułomnym zastosowaniu przepisów rozporządzenia podstawowego i wykonawczego. Tak jednak nie jest, a z art. 12 ust. 1 rozporządzenia 883/2004 nie wynika przywilej umożliwiający pracodawcy delegującemu wybór czy pracownik oddelegowany będzie podlegał nadal ustawodawstwu właściwemu państwa członkowskiego, w którym pracodawca ten normalnie prowadzi swoją działalność, czy też ustawodawstwu państwa wykonywania pracy. Opisany w tym przepisie wyjątek (od zasady podlegania ubezpieczeniu w miejscu wykonywania pracy) nie pozostawia takiego zakresu swobody, jaki zamierza nadać mu skarżący. Problem „podleganiu nadal” ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym delegujący pracodawca prowadzi normalnie swoją działalność uwzględnia także dalsze zmienne, to jest czas oddelegowania i aspekt czy osoba oddelegowana nie została wysłana celem zastąpienia innej osoby.

Zatem w sprawie nie można mówić o konieczności dokonania wykładni przepisów prawa wywołujących wątpliwości ani też nie można mówić o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Wręcz przeciwnie ten Sąd wręcz z „benedyktyńską” skrupulatnością wyjaśnił etapy stosowania prawa i powołał prawidłowe jego podstawy.

Finalnie należy podkreślić, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powinien wskazać wyraźnie na przynajmniej jedną z przesłanek przesądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c., bo tylko one podlegają badaniu

w tej fazie postępowania. Luki na tym etapie nie mogą być konwalidowane samoistnie przez Sąd Najwyższy.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.